

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžf/49/2015
Identifikačné číslo spisu: 7014200203
Dátum vydania rozhodnutia: 19.06.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jarmila Urbancová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7014200203.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: VISK, s.r.o., so sídlom Národná trieda č. 39, Košice, IČO: 366 00 881, zastúpený advokátom: JUDr. Eugen Kostovčík, Advokátska kancelária so sídlom Gelnická č. 33, Košice, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná ul. 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100303/1/85728610121/2013/4897 z 20. decembra 2013, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/28/2014-104 z 23. apríla 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/28/2014-104 z 23. apríla 2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) postupom podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100303/1/85728610121/2013/4897 z 20. decembra 2013. Uvedeným rozhodnutím podľa § 74 ods. 4 zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (Daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Daňový poriadok“) žalovaný potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Košice č. 9801402/5/4429142/2013 z 30. septembra 2013, ktorým bol podľa § 68 ods. 6 Daňového poriadku žalobcovi vyrubený rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie január 2007 v sume 14 160,12 €.

2. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že krajský súd sa stotožnil so závermi daňových orgánov o porušení ustanovenia § 49 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 222/2004 Z.z.“) zo strany žalobcu, keďže nebolo v konaní preukázané, že došlo k reálne uskutočnenému dodaniu tovaru deklarovaného predloženými faktúrami zo zdaniteľného obchodu medzi dodávateľom Tatra Trade Corporation, s.r.o. a VISK, s.r.o., t.j. žalobcom a EUROPA GOLD, s.r.o.

3. Krajský súd v odôvodnení uviedol, že záver správcu dane, ako aj žalovaného vyplýva predovšetkým z vykonaného dokazovania a to z výpovede konateľa spoločnosti RESTAR TRANS s.r.o. Trebišov, N. R., splnomocneného zástupcu spoločnosti ALHALA, s.r.o. S. Y., konateľa spoločnosti EURÓPA GOLD,

s.r.o. G. H., svedka N. G., odpoveďou Puncového úradu Slovenskej republiky, odpoveďou Finančnej správy Českej republiky, z ktorých vyplýva, že jednotliví členovia spoločností zúčastnení na tomto obchode pri daňových kontrolách a miestnych zisťovaniach nespochybnili nimi deklarované dodania, vystavené faktúry, účtovníctvo a daňové priznanie, ale tieto skutočnosti reálne nevedeli preukázať.

4. Pokiaľ ide o platobný výmer Daňového úradu Sabinov č. 725/230/15732/07/AdA2 zo dňa 27.07.2008, ktorým na základe vykonanej daňovej kontroly bola spoločnosti Tatra Trade Corporation, s.r.o. určená daň z pridanej hodnoty, ktorá sa neodlišuje od dane uvedenej v podanom daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie marec 2007, krajský súd uviedol, že správca dane ani žalovaný v danom prípade nevychádzal z rozhodnutia Daňového úradu Sabinov. Skutkové zistenia, ktoré boli zistené Daňovým úradom Sabinov sú relevantné pre daňový subjekt Tatra Trade Corporation, s.r.o. a v danom prípade Daňový úrad Košice I preveroval splnenie podmienok pre odpočítanie dane u žalobcu, t.j. VISK, s.r.o. a vychádzal z konkrétnych faktúr, z dokladov, vyjadrení konateľov žalobcu a Tatra Trade Corporation, s.r.o. týkajúcich sa predmetných obchodov, ako aj z vyjadrení zástupcov ďalších subjektov v reťazci nákupu a predaja zlata.

5. K námietke žalobcu, kde poukazuje na rozhodnutia Súdneho dvora EÚ a to C-354/03, C-353/03, C-484/03, rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Sžf 1/2010, 5Sžf 49/2010 krajský súd uviedol, že z uvedenej judikatúry Súdneho dvora EÚ vyplýva, že pri posudzovaní subjektívnej stránky je nutné hodnotiť, či daný podnikateľský subjekt prijal pri výkone svojej hospodárskej činnosti primerané opatrenia, aby zistil, že ním prijaté plnenia nie sú súčasťou podvodu, pričom poukázal na to, že žalobca, ktorý obchodoval so zlatom, obchodoval neštandardným spôsobom, pretože si nespĺnil zákonnú povinnosť a nebol zapísaný v registri výrobcov a obchodníkov s drahými kovmi, ktorý vedie Puncový úrad Slovenskej republiky podľa § 43 zákona č. 10/2004 Zb., za čo mu bola rozhodnutím Puncového úradu Slovenskej republiky č. 1/911/2007 z 28.11.2007 uložená pokuta podľa § 46 ods. 1 písm. a/ zákona č. 10/2004. Konštatoval, že žalobca mohol venovať väčšiu pozornosť a zodpovednosť preverovaniu si ako dodávateľov tak aj odberateľov, keďže obchodovať so zlatom vo veľkom začal až v januári 2007, teda s takýmto obchodovaním nemal skúsenosti a pri tak veľkom objeme jednotlivých obchodov sa vyžaduje, aby bol viac zodpovedný, opatrný a dostupným spôsobom si overiť, či dodávatelia a odberatelia majú a aké skúsenosti s takýmto obchodom, ktorý dá sa povedať, nie je bežným.

6. Z uvedených dôvodov preto krajský súd podľa § 250j ods. 1 OSP žalobu zamietol. O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1, veta prvá OSP tak, že žalobcovi, ktorý nemal v konaní úspech, právo na náhradu trov nepriznal.

7. Proti tomuto rozsudku podal žalobca prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu včas odvolanie, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného a prvostupňového orgánu sa zrušuje a vec sa vracia žalovanému na ďalšie konanie; zároveň si uplatnil trovy konania. V dôvodoch odvolania namietal, že krajský súd tým, že sa s argumentáciou žalobcu nevysporiadal vôbec a nedal odpoveď ani na jednu zásadnú námietku uvedenú žalobcom v žalobe, nerešpektoval požiadavky práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle ustanovenia čl. 46 ods. 1 a ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a § 157 ods. 2 OSP, ktorých súčasťou je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (napr. III. ÚS 260/06, III. ÚS 153/07). Uvedené požiadavky podľa žalobcu nemôžu byť naplnené opisom časti rozhodnutia žalovaného a časti vyjadrenia žalovaného k žalobe a jednostrannou obhajobou záverov správnych orgánov bez toho, aby súd prezentoval vlastné závery ako výsledok konfrontácie záverov žalovaného a námietok žalobcu a predstavil ich zákonne konformným spôsobom.

8. Namietal ďalej, že krajský súd sa vôbec nezaoberal zásadnými námietkami žalobcu vo veci hodnotenia výpovede svedkov J. G., S. H., D. Y. a J. R.. Žalobca v odvolaní upozornil aj na rozpor odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu, keď na jednej strane krajský súd uviedol, že správca dane a žalovaný vychádzali aj z odpovede Puncového úradu SR, a na strane druhej tiež uviedol, že odpoveď Puncového

úradu SR z 28.11.2007, z ktorej vyplýva, že žalobca si nespĺnil zákonnú povinnosť a nebol zapísaný v registri výrobcov a obchodníkov s drahými kovmi, nemá žiadny vplyv na hodnotenie vykonaného dokazovania, pretože z nej nevyplývajú žiadne skutočnosti ohľadom reálneho uskutočnenia obchodu medzi dodávateľom Tatra Trade Corporation, s.r.o. a žalobcom v zmysle faktúry č. 10070004 s dátumom dodania 31.01.2007. Rovnaký názor žalobca zaujal aj ku konštatovaniu krajského súdu, že správca dane a žalovaný vychádzali aj z odpovede Finančnej správy ČR.

9. Žalobca v odvolaní poukázal tiež na to, že takmer súbežne s kontrolou DPH za január a február 2007 prebiehalo aj dokazovanie v obnovenom konaní za marec 2007, pričom správca dane uvádza, že vychádzal aj z dôkazov získaných pri výkone kontroly DPH za zdaňovacie obdobia január a február 2007. Obnovené konanie bolo ukončené rozhodnutím Daňového úradu Košice z 18.11.2013, v ktorom správca dane dospel k záveru, že vecné plnenie z faktúr od spoločnosti Tatra Trade Corporation, s.r.o. sa uskutočnilo, no išlo o dodanie investičného zlata, pri ktorom nárok na odpočítanie dane nevznikol. Pričom krajský súd sa podľa žalobcu sa uvedenou námietkou vôbec nezaoberal.

16. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu z 27.05.2015 navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil, pričom uviedol, že nezistil pochybenie správcu dane v postupe, ani iné porušenie zákona, z obsahu spisu, ako aj z predložených listinných dôkazov dospel k záveru, že všetky námietky žalobcu uvedené v žalobe, doplnení žaloby, ako aj odvolaní, nie je možné akceptovať a tieto námietky sú neopodstatnené.

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech.

25. Podľa § 491 ods. 1 zákona NR SR č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti OSP pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

26. Podľa § 492 ods. 2 SSP odvolacie konania podľa piatej časti OSP začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

27. Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného správneho orgánu a vrátenia veci mu na ďalšie konanie. Preskúmvaným rozhodnutím žalovaný potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Košice č. 9801402/5/4429142/2013 z 30. septembra 2013, ktorým bol podľa § 68 ods. 6 Daňového poriadku žalobcovi vyrubený rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie január 2007 v sume 14 160,12 € a preto odvolací súd v rozsahu odvolacích dôvodov preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa a konanie im predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

28. Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmvajú súde na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

29. Podľa § 247 ods. 1 OSP podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická

alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

30. Podľa § 246c ods. 1 OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

31. Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

32. Citované zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie súdu musí obsahovať dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené.

33. Posudzujúc obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, najvyšší súd dospel k záveru, že argumentácia žalobcu v odvolaní týkajúca sa nepreskúmateľnosti prvostupňového rozsudku z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia je v plnom rozsahu opodstatnená. Krajský súd totiž odôvodnenie výroku napadnutého rozsudku založil iba na opise skutkového stavu a citovaní jednotlivých zákonných ustanovení - paragrafových znení - na vec sa vzťahujúcich právnych predpisov, pričom so vznesenými žalobnými námietkami sa vysporiadal tak, že tieto zopakoval a uviedol, že nie sú dôvodné. V samotnom odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu absentuje vlastné právne odôvodnenie vyslovených záverov, čím postihol napadnutý rozsudok deficitom nepreskúmateľnosti odvolacím súdom.

34. Na tomto mieste považuje najvyšší súd za potrebné uviesť, že povinnosť súdu vyrovnať sa s argumentmi účastníkov súdneho konania je jednou z najdôležitejších súčastí základného práva na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

35. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je teda aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Rozhodnutie súdu musí však obsahovať odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (k tomu pozri bližšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp.zn. IV. ÚS 115/03 a sp.zn. III. ÚS 60/04 - www.concourt.sk <.). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad". (napr. *Georgidas v. Grécko* z 29. mája 1997, Recueil III/1997). Európsky súd pre ľudské práva ale zároveň tiež pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (porovnaj napr. rozsudok vo veci *Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani c. Španielsko*, oba z 9. decembra 1994, *Annuaire*, séria A č. 303 A a č. 303 B). Aj podľa judikatúry ústavného súdu odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na spravodlivé súdne konanie (k tomu pozri bližšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp.zn. III. ÚS 209/04, sp.zn. IV. ÚS 112/05, sp.zn. I.

ÚS 380/08, sp.zn. III. ÚS 172/2010 a sp.zn. II. ÚS 537/2010 - www.concourt.sk <.).

36. Napadnutý rozsudok postráda dostatočne argumentačne zrozumiteľný výklad právneho posúdenia skutkového stavu podľa príslušných zákonných ustanovení.

37. Najvyšší súd zdôrazňuje, že súd nemôže argumentáciu účastníka iba odmietnuť ako nesprávnu, ale jeho povinnosťou je tiež uviesť, v čom jej nesprávnosť spočíva. Argumenty súdu musia byť jasné, zrozumiteľné a dostatočne konkrétne. Konštatovanie súdu, že argumenty účastníka sú nesprávne alebo irelevantné, bez toho, aby súd uviedol, prečo ich považuje za nesprávne alebo irelevantné, možno považovať za arbitrárne.

38. Za stavu, že súd prvého stupňa sa s argumentmi žalobcu dostatočne nezaoberal, odvolaciemu súdu nezostávalo nič iné ako skonštatovať, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nezodpovedá požiadavke vyplývajúcej z ustanovenia § 157 ods. 2 OSP, v zmysle ktorej je povinnosťou súdov uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založili. Súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu je totiž nepochybne požiadavka, aby sa príslušný všeobecný súd v konaní právne korektným spôsobom a zrozumiteľne vyrovnal nielen so skutkovými okolnosťami prípadu, ale aj s vlastnými právnymi závermi, ktoré ho viedli ku konkrétnemu rozhodnutiu.

39. Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP súd rozhodnutie zruší, len ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

40. Pod odňatím možnosti konať pred súdom možno vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým účastníkovi konania znemožnil realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva, pričom možnosť konať pred súdom prvého stupňa je účastníkovi odňatá vždy, ak jeho rozhodnutie neposkytuje účastníkovi konania dostatočné argumenty preukazujúce zákonnosť jeho rozhodnutia alebo postupu.

41. U nepreskúmateľného rozhodnutia nemožno hodnotiť správnosť relevantných právnych otázok ani vady správneho konania, pretože bolo nutné takéto rozhodnutie zrušiť a otvoriť tým krajskému súdu procesný priestor pre vydanie rozhodnutia nového, ktoré nebude postihnuté zmierneným deficitom.

42. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na vyššie uvedené zrušil z procesných dôvodov podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP napadnutý rozsudok a vec podľa § 221 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie bez toho, aby sa zaoberal meritom veci.

43. Podľa § 250ja ods. 4 OSP a § 226 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

44. V ďalšom konaní prvostupňový súd prejedná vec v medziach podanej žaloby, dôsledne sa vysporiada so všetkými námietkami účastníkov vrátane odvolacích námietok žalobcu, znova o nej rozhodne a svoje rozhodnutie aj riadne a presvedčivo odôvodní.

45. Súčasne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí opätovne rozhodne o náhrade trov konania vrátane trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvej OSP).

46. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.